

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ
ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๖๓๕๑/๐๔๐๓๗ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีปัญหาการปฏิบัติเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งบัญญัติว่า ให้นายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัย ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นนายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และวรรคสอง บัญญัติว่า เมื่อครบหนึ่งปีหกเดือนนับแต่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๑ (๒) ในครั้งแรก ให้กรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๑ (๒) จำนวนกึ่งหนึ่งพ้นจากตำแหน่งโดยวิธีการจับฉลาก ในกรณีที่มีเศษให้นับเป็นหนึ่งคน และให้ดำเนินการสรรหากรรมการทดแทนใหม่ให้ครบตามจำนวนดังกล่าว

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่พิจารณาแล้วประสงค์จะขอหารือว่า กรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๑ (๒) ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งทดแทนกรรมการสภามหาวิทยาลัยที่พ้นจากตำแหน่งโดยวิธีการจับฉลาก จะมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี ตามนัยมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือจะอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน ตามนัยมาตรา ๒๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา) และผู้แทนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่แล้ว เห็นว่า โดยที่สภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ตามมาตรา ๒๑^๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบด้วย

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๑๐๑๗ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๑ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบห้าคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย

(๓) อธิการบดี

(มีต่อหน้าถัดไป)

นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิการบดี ประธานกรรมการส่งเสริมมหาวิทยาลัย ประธานสภาพนักงาน และนายกสมาคม นักศึกษาเก่ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกจากกรອງอธิการบดี หัวหน้าส่วนงาน คณาจารย์ประจำและพนักงานมหาวิทยาลัยที่มีใช้คณาจารย์ประจำ ซึ่งมาตรา ๒๓^๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ฯ กำหนดให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และในกรณีที่กรรมการสภามหาวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ก็ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม^๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ฯ

สำหรับกรณีตามข้อหาหรือ เป็นกรณีที่มาตรา ๗๙ วรรคสอง^๔ แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ฯ บัญญัติให้เมื่อครบหนึ่งปีหกเดือนนับแต่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๑ (๒) ในครั้งแรก ให้กรรมการสภามหาวิทยาลัย ตามมาตรา ๒๑ (๒) จำนวนกึ่งหนึ่งพ้นจากตำแหน่งโดยวิธีการจับฉลาก ในกรณีที่มิใช่ให้นับเป็น หนึ่งคน และให้ดำเนินการสรรหากรรมการทดแทนใหม่ให้ครบตามจำนวนดังกล่าว ซึ่งเมื่อพิจารณา มาตรา ๗๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ฯ แล้ว ย่อมเห็นถึงเจตนารมณ์ ของกฎหมายที่ต้องการให้การบริหารกิจการของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดให้กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิชุดแรกไม่พ้นจากตำแหน่งไปพร้อมกันทั้งหมด ในคราวเดียวกัน แต่ให้พ้นจากตำแหน่งไปกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๑)

(๔) ประธานกรรมการส่งเสริมมหาวิทยาลัย ประธานสภาพนักงาน และนายกสมาคมนักศึกษาเก่า มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(๕) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสามคน ซึ่งเลือกจากกรອງอธิการบดีหนึ่งคนและหัวหน้า ส่วนงานตามมาตรา ๔๐ สองคน

(๖) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสี่คน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำสามคนและพนักงาน มหาวิทยาลัยที่มีใช้คณาจารย์ประจำหนึ่งคน

ฯลฯ

ฯลฯ

๒ มาตรา ๒๓ นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๑ (๒) (๕) และ (๖) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรืออาจได้รับเลือกใหม่ก็ได้

๓ มาตรา ๒๔

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๑ (๒) (๕) หรือ (๖) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการสรรหานายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม มาตรา ๒๑ (๒) หรือเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๑ (๕) หรือ (๖) แทน แล้วแต่กรณี เว้นแต่วาระ ของนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยเหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการสรรหาหรือ เลือกใหม่ก็ได้ และเมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้ง อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ฯลฯ

ฯลฯ

๔ มาตรา ๗๙

ฯลฯ

ฯลฯ

เมื่อครบหนึ่งปีหกเดือนนับแต่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการ สภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๑ (๒) ในครั้งแรก ให้กรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๑ (๒) จำนวนกึ่งหนึ่ง พ้นจากตำแหน่งโดยวิธีการจับฉลาก ในกรณีที่มิใช่ให้นับเป็นหนึ่งคน และให้ดำเนินการสรรหากรรมการทดแทนใหม่ ให้ครบตามจำนวนดังกล่าว

กรณีดังกล่าวจึงเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิไว้เป็นการเฉพาะ และได้มีผลกระทบต่อการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๒๓^๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่^๖ แต่อย่างไรก็ดี ประกอบกับบทบัญญัติในมาตรา ๗๙ วรรคสอง^๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่^๖ ยังได้บัญญัติถ้อยคำไว้แตกต่างจากบทบัญญัติในมาตรา ๒๔ วรรคสาม^๘ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่^๖ โดยประสงฆ์ที่จะให้การสรรหากรรมการทดแทนตามมาตรา ๗๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่^๖ มีความแตกต่างจากการดำรงตำแหน่งแทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่^๖ ซึ่งเมื่อบทบัญญัตินี้ดังกล่าวมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนเช่นนี้แล้ว กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งทดแทนกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งโดยวิธีการจับฉลากจึงมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปีโดยไม่อาจนำวาระการดำรงตำแหน่งที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทนตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่^๖ มาใช้บังคับกับกรณีนี้ได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงเห็นว่า กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งทดแทนกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งโดยวิธีการจับฉลากมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปีตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่^๖

(นายอัษฎพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๕๔

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

^๗โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น